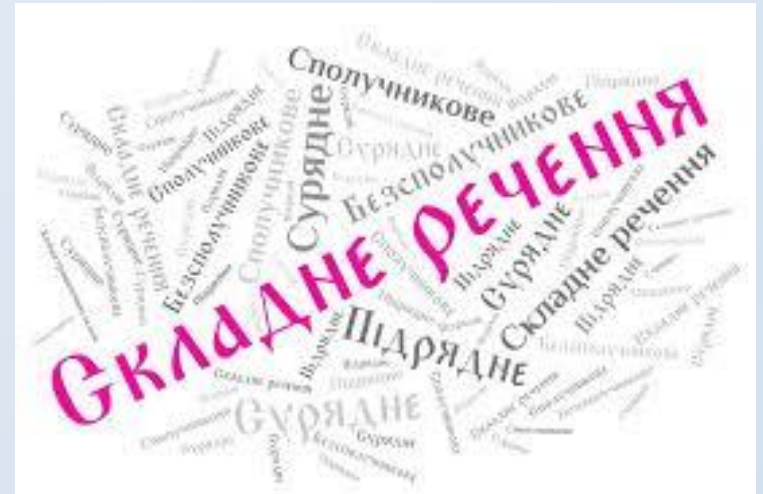
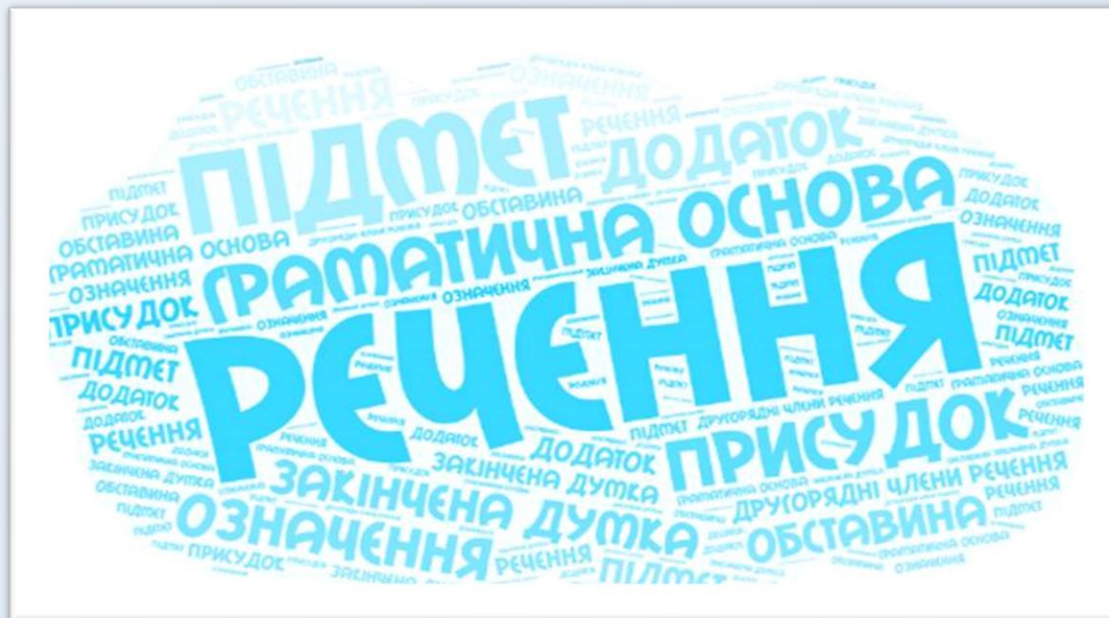

Урок 4

Складне речення. Розділові знаки у складному реченні

Запишіть 10 слів-термінів до теми
«СИНТАКСИС
І ПУНКТУАЦІЯ»

ПРИГАДАЙТЕ!

Які члени речення називаються головними?

Чи завжди до складу граматичної основи входить і підмет, і присудок?

Чи може речення мати дві граматичні основи?

ДОСЛІДЖЕННЯ-ГІПОТЕЗА

Поєднайте приклади речень із їх характеристиками.

1. Настало літо, й розпочалися канікули.

2. Розпочалися літні канікули.

3. Прийшло літо й покликало всіх на канікули.

А просте неускладнене речення

Б просте ускладнене речення

В складне речення

Поясніть, як ви міркували, виконуючи завдання.

Чим ускладнене просте речення?

Як відрізнити просте речення від складного?

КЛЮЧ

1. Настало літо, й розпочалися канікули.
(**В** складне речення)
2. Розпочалися літні канікули.
(**А** просте неускладнене речення)
3. Прийшло літо й покликала всіх на канікули.
(**Б** просте ускладнене речення)

1-В, 2-А, 3-Б

ВИДИ РЕЧЕНЬ ЗА БУДОВОЮ

**МАЮТЬ ОДНУ
ГРАМАТИЧНУ ОСНОВУ**

Бджола летить на всякий цвіт.
(Народне прислів'я)

ПРОСТІ

**МАЮТЬ ДВІ АБО БІЛЬШЕ
ГРАМАТИЧНИХ ОСНОВ**

Бджола жалить жалом, а
чоловік допікає словом.
(Народне прислів'я)

СКЛАДНІ

СКЛАДНЕ РЕЧЕННЯ

БЕЗСПОЛУЧНИКОВЕ

СПОЛУЧНИКОВЕ

З РІЗНИМИ
ВИДАМИ ЗВ'ЯЗКУ

СКЛАДНОСУРЯДНЕ

СКЛАДНОПІДРЯДНЕ

ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ!

В усному мовленні між частинами складного речення на місці розділового знака робиться невелика пауза.

Частини складного речення об'єднані в одне ціле за змістом і граматично; можуть поєднуватися інтонаційно або за допомогою сполучників чи сполучних слів.

ВИДИ ЗВ'ЯЗКУ У СКЛАДНИХ РЕЧЕННЯХ

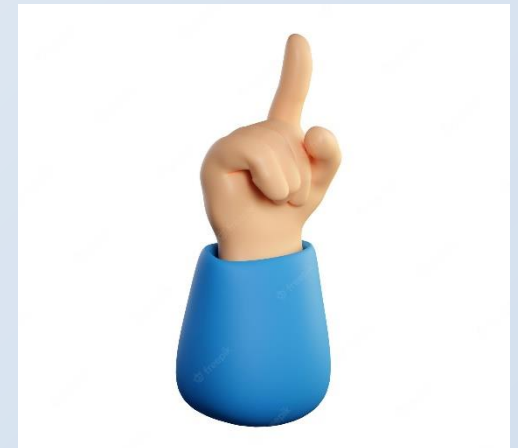
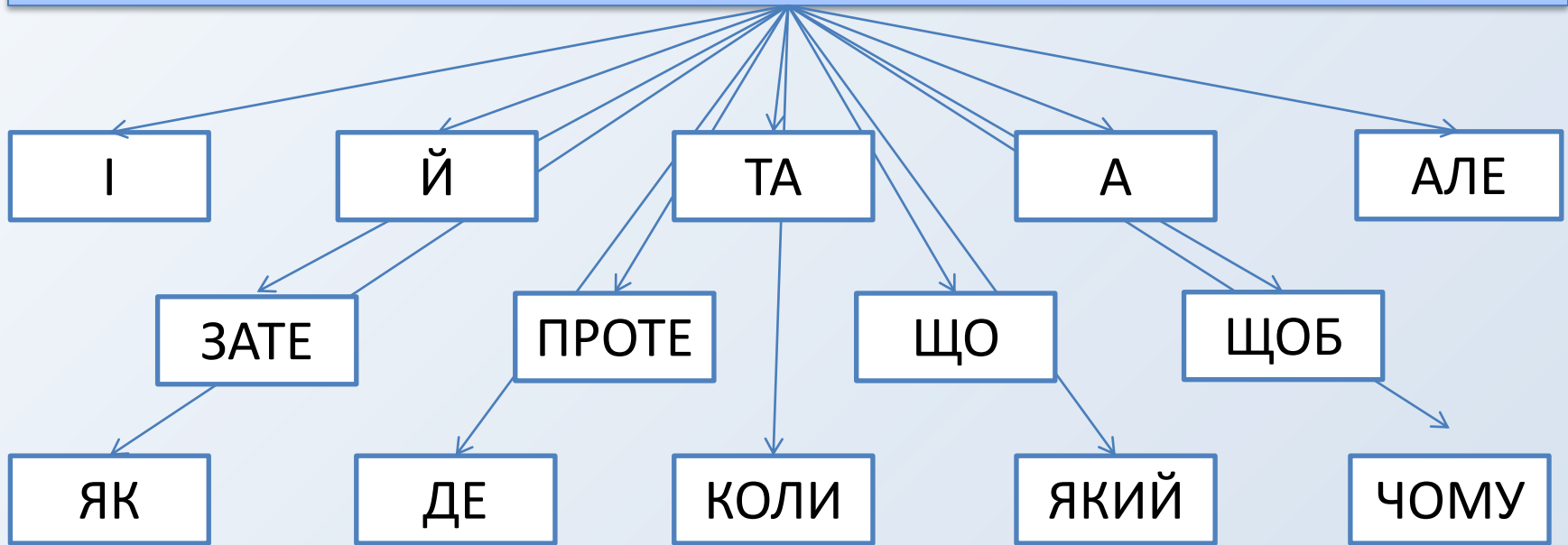
БЕЗСПОЛУЧНИКОВИЙ

Якщо прості речення в складному поєднуються лише інтонаційно, таке речення називається **БЕЗСПОЛУЧНИКОВИМ**.

СПОЛУЧНИКОВИЙ

Якщо прості речення поєднуються в складному за допомогою сполучників чи сполучних слів та інтонаційно, таке речення називається **СПОЛУЧНИКОВИМ**.

Приклади сполучників і сполучних слів

Поєднайте два простих речення в складне за допомогою сполучників (перероблені речення запишіть у зошит).

1. Заховалося за горами сонечко. Із гір повіяло вогкістю, холодом.
2. Ніч минула швидко. Настав сірий туманний ранок.
3. Буря вщухла. Хвилі продовжували бушувати.
4. Понісся перший порив вітру. Човен здригнувся.

КЛЮЧ

1. Заховалося за горами сонечко, із гір повіяло вогкістю, холодом.
2. Ніч минула швидко, і настав сірий туманний ранок.
3. Буря вщухла, проте хвили продовжували бушувати.
4. Понісся перший порив вітру, і човен здригнувся.

Знайдіть кінцівки прислів'їв,
розставте розділові знаки.

- Не помиляється той ...
- Де слова з ділом
розходяться ...
- Вчись не до старості ...
- Щоб других навчити ...
- Де рідний край ...
- Хто меч підняв ...

- від меча й загине.
- хто нічого не робить.
- там непорядки
водяться.
- треба самому вміти.
- там і під ялиною рай.
- а до смерті.

Ключ

Не помиляється той, хто нічого не робить.

Де слова з ділом розходяться, там непорядки водяться.

Вчись не до старості, а до смерті.

Щоб других навчити, треба самому вміти.

Де рідний край, там і під ялиною рай.

Хто меч підняв, від меча й загинув.

Завдання на LearningApps: прості і складні речення

<https://learningapps.org/10089911>

Прості і складні речення

2020-04-02 (2020-03-29)

Завдання:

Перетягніть речення до відповідної
колонки

OK

Прості реч

дні речення

Пригадайте!

Як відрізнити просте речення від складного?

Скільки простих речень може бути в складному?

Як пов'язані між собою прості речення в складному?

Як інтонуються складні речення?

Якими сполучниками можуть з'єднуватися прості речення в складному?

Які розділові знаки ставлять між частинами складного речення?